

ZAŁĄCZNIK TEKSTOWY I

ZAGROŻENIA ORAZ REKOMENDACJE I WNIOŚKI DLA KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH

ZAGROŻENIA ORAZ REKOMENDACJE I WNIOSKI

ID 109

Segiet – 13b

Tabela zagrożeń dla krajobrazu priorytetowego

Kodowanie i opisy zagrożeń oraz skala ich oceny zgodnie z wymogami Załącznika 6 do rozporządzenia ws. sporządzania audytów krajobrazowych (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 537)

Przedmiot zagrożenia	Kod zagrożenia i rodzaj (charakter) działań i zjawisk stwarzających zagrożenia	Źródło zagrożeń	Zagrożenie wewnętrzne (W) lub zewnętrzne (Z)	Skala zagrożenia (pkt.)
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne rzeźba terenu	A.1.4. Eksploatacja złóż innych niż węgiel kamienny, węgiel brunatny i torf	II.1.1 Górnictwo	W	2
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne rzeźba terenu	A.1.5. Zwałowiska skały dołowej i mas ziemnych	II.1.1 Górnictwo	W	3
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne rzeźba terenu	A.1.7. Erozja gleb	IV.2 Brak zabiegów ochronnych	W	8
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne rzeźba terenu	A.1.8. Wykopy, nasypy, obwałowania i kopce	I.1 Budownictwo	W	11
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne rzeźba terenu	A.1.9. Likwidacja osobliwych form rzeźby terenu (skarp, ostańców skalnych, wąwozów, meandrów, wydmy itp.)	IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze	W	11
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne rzeźba terenu	A.1.11. Likwidacja naturalnych stanowisk i osobliwości geologicznych, stanowisk minerałów oraz skamieniałości	IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze II.1.1 Górnictwo	W	11

A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.2. Fizyczna i chemiczna degradacja siedlisk lądowych	IV.2 Brak zabiegów ochronnych I.1 Budownictwo	W	11
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.3. Naturalna i przyspieszona przez działalność człowieka sukcesja zbiorowisk zaroślowych i leśnych na naturalne i półnaturalne zbiorowiska nieleśne	IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze IV.2 Brak zabiegów ochronnych	W	11
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.4. Likwidacja drobnoskalowych siedlisk i ekosystemów nieleśnych	IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze IV.2 Brak zabiegów ochronnych	W	11
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.1. Zmniejszanie się ogólnego udziału naturalnych i półnaturalnych ekosystemów w krajobrazie	I Gospodarka przestrzenna II Branżowe III Zarządzanie środowiskiem	W	11
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.2. Rozdrobnienie struktury przestrzennej (fragmentacja) i geometryzacja naturalnych i półnaturalnych ekosystemów	I Gospodarka przestrzenna II Branżowe III Zarządzanie środowiskiem	W	5
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.1. Osadnictwo	B.1.1. Zaburzanie struktury miejskich i wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje	I.1 Budownictwo	W	3
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.1. Osadnictwo	B.1.2. Degradująca styl krajobrazu adaptacja lub modernizacja układów osadniczych wiejskich i miejskich, w tym osiedli robotniczych (tzw. osiedli patronackich)	I.5 Planowanie przestrzenne VI.4 Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	3
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.1. Brak należytej ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych	IV.2 Brak zabiegów ochronnych	W	11

B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.3. Zanik cech architektury regionalnej; unifikacja materiałów i form architektury wiejskiej i miejskiej oraz jej bezpośredniego kontekstu krajobrazowego (ogrodzenia, podjazdy, zieleń)	I.5 Planowanie przestrzenne IV.2 Brak zabiegów ochronnych	W	3
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.4. Inżynieria wodna i lądowa	B.4.1. Zanikanie cennych kulturowo form inżynierijno-architektonicznych związanych z tradycyjnymi technikami drobnoskalowej produkcji i przetwórstwa	II.3.1 Zmiany technologii produkcji	W	12
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.5. Obszary przemysłowe	B.5.1. Degradacja, upadek i rozpad materialnej substancji historycznych, zabytkowych zakładów przemysłowych i rzemieślniczych oraz osiedli patronackich	V.1 Ekonomiczne. Niedostateczne środki finansowe	W,Z	9
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.3. Lokalizacja dominujących w krajobrazie obiektów wysokościowych i obszarowych	I.5.1 Brak planowania krajobrazu	W,Z	3
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.4. Chaos przestrzenny i wizualny wywołany przez reklamy, szczególnie w przestrzeniach publicznych i wzdłuż pasa dróg	VI.4 Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	3
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych D.3. Walory sanitarne	D.3.1. Zanieczyszczenie terenu odpadami	II.4 Gospodarka komunalna VI.4 Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	8

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania środowiska abiotycznego

1. Dopuszczenie do eksploatacji złóż na obszarach określonych w koncesjach na wydobywanie kopalin oraz projektach robót geologicznych lub dokumentacjach geologicznych złóż kopalin zatwierdzonych lub przyjętych przez właściwe organy administracji geologicznej przed dniem wejścia w życie Audytu.
2. Zagospodarowanie zwałowisk skały dołowej i mas ziemnych uwzględniające funkcje ekologiczne, przeciwoerozyjne, ochrony wód oraz w uzasadnionych przypadkach możliwość realizacji funkcji rekreacyjno-turystycznych.
3. Nieprzekształcanie lasów, zadrzewień lub użytków zielonych na inne formy użytkowania stwarzających zagrożenie erozyjne.
4. Stosowanie metod technicznych lub przyrodniczych ograniczania erozji i ruchów masowych.

5. Planowanie i realizacja obiektów budowlanych w sposób wykorzystujący potencjał topograficzny terenu dla harmonijnego wpisania ich w otaczający krajobraz.
6. Zachowanie i właściwe wyeksponowanie osobliwych form rzeźby terenu, w tym historycznych form antropogenicznych dawnego górnictwa i budowy geologicznej, w tym w uzasadnionych przypadkach selektywna wycinka drzew i krzewów w obrębie formy i jej przedpola widokowego.
7. Uwzględnienie w rekultywacji i zagospodarowaniu terenów prowadzonej lub zaniechanej eksploatacji struktur i funkcji geoekologicznych terenów poeksploatacyjnych, w tym zaleca się pozostawianie części odsłoniętych ścian wyrobisk dla geoochrony oraz do naturalnej sukcesji ekologicznej umożliwiającej, np. wykształcenie się zbiorowisk naskalnych, muraw kserotermicznych lub napiaskowych.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania ekosystemów, ich zespołów oraz struktury ekologicznej krajobrazu

8. Przeciwdziałanie naturalnej lub przyspieszonej przez człowieka sukcesji ekologicznej zbiorowisk nieleśnych, w tym przeciwdziałanie zarastaniu muraw naskalnych, napiaskowych i kserotermicznych; ochrona stanowisk chronionych gatunków flory i fauny.
9. Ograniczanie fragmentacji i geometryzacji siedlisk naturalnych i seminaturalnych w procesach planowania przestrzennego, projektowania i realizacji obiektów budowlanych.
10. Pozostawianie drzew obumierających i martwych, zwłaszcza starych drzew liściastych oraz dziuplastych, z wyjątkiem sytuacji stwarzających zagrożenie dla ludzi lub mienia.
11. Ograniczanie barier migracyjnych dla flory i fauny metodami przyrodniczymi i technicznymi, właściwymi do istniejących uwarunkowań.
12. Zachowanie połączeń ekologicznych w krajobrazie, w tym wyłączenie z zabudowy korytarzy ekologicznych.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych

13. Uwzględnienie w nowo sporządzanych aktach planowania przestrzennego, dokumentach strategicznych i programowych oraz w decyzjach administracyjnych potrzeby ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu.
14. Realizacja nowej zabudowy na terenach zainwestowanych i wyznaczonych do zabudowy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz obszarze uzupełnień zabudowy w planach ogólnych.
15. Ochrona i konserwacja zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych związanych z górnictwem, w tym prowadzenie niezbędnych prac konserwatorskich oraz dopuszczenie prac restauratorskich.
16. Rewitalizacja podlegających degradacji i dewastacji zabytkowych obiektów i zespołów przemysłowych.
17. Nielokalizowanie antropogenicznych dominant krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wysokościowych lub wielkopowierzchniowych oraz farm wiatrowych i fotowoltaicznych.
18. Zachowanie przedpola ekspozycji hałdy popłuczkowej (dominanta krajobrazu) poprzez niewprowadzanie zabudowy, w tym tymczasowej oraz nieumieszczanie tablic reklamowych, a także poprzez przeciwdziałanie zarastaniu.
19. Zachowanie punktów widokowych oraz powiązanych z nimi cennych fizjonomicznie elementów ekspozycji czynnej opisanych w charakterystyce krajobrazu i wskazanych na załączniku kartograficznym.
20. Zachowanie walorów widokowych poprzez nieumieszczanie tablic i urządzeń reklamowych wielkoformatowych (billboardów).
21. Przeciwdziałanie metodami organizacyjnymi niszczeniu hałdy popłuczkowej przez quady i crossy.

22. Zagospodarowanie terenów zieleni ochronnej, urządzonej krajobrazowo, kształtowanych na naziemnych obiektach zabytkowych górnictwa, takich jak m.in. hałda popłuczkowa wraz z usytuowanym na hałdzie obiektem architektury pomilitarnej, w sposób umożliwiający ich ekspozycję krajobrazową zgodnie z wymogami konserwatorskimi dla obiektów zabytkowych i zgodnie z zasadami rewaloryzacji i warunkami określonymi w przepisach szczególnych.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie warunków akustycznych, sanitarnych, zapachowych i innych

23. Usuwanie nielegalnych składowisk i wysypisk odpadów, przeciwdziałanie możliwości dostępu do terenów nielegalnych wysypisk odpadów, a także właściwa rekultywacja terenów składowania odpadów i po uprzątnięciu odpadów.
24. Monitorowanie, szczególnie terenu Kamieniołomu Bobrowniki, pod kątem składowania odpadów.
25. Wyznaczenie na terenie Kamieniołomu Bobrowniki terenów ziemnych wałów z balustradami zabezpieczającymi przed dostępem do miejsc niebezpiecznych wokół wyrobisk wraz z rozmieszczonymi na nich tablicami ostrzegawczymi.

ZAGROŻENIA ORAZ REKOMENDACJE I WNIOSKI

ID 162

Bytom północ – 10e

Tabela zagrożeń dla krajobrazu priorytetowego

Kodowanie i opisy zagrożeń oraz skala ich oceny zgodnie z wymogami Załącznika 6 do rozporządzenia ws. sporządzania audytów krajobrazowych (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 537)

Przedmiot zagrożenia	Kod zagrożenia i rodzaj (charakter) działań i zjawisk stwarzających zagrożenia	Źródło zagrożeń	Zagrożenie wewnętrzne (W) lub zewnętrzne (Z)	Skala zagrożenia (pkt.)
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.1. Eksploatacja węgla kamiennego na zawał, osiadanie gruntów	II.1. Energetyka II.1.1. Górnictwo	W	8
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.5. Zmniejszenie się różnorodności biologicznej	I. Gospodarka przestrzenna II. Branżowe	W	8
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.1. Chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu	V. Ekonomiczne V.2. Presje ekonomiczne	W	8
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.2. Niszczenie cennych wartości historycznych, fizjonomicznych, przyrodniczych i architektonicznych przypadkową i nieestetyczną zabudową i infrastrukturą	V. Ekonomiczne V.2. Presje ekonomiczne	W	8
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych D.3. Walory sanitarne	D.3.1. Zanieczyszczenie terenu odpadami	II. Branżowe II.3. Przemysł	W	8

D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych D.1. Walory akustyczne	D.1.1. Hałas komunikacyjny i przemysłowy	I.2 Transport I.2.3. Ruch komunikacyjny	W,Z	11
---	--	--	-----	----

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania ekosystemów, ich zespołów oraz struktury ekologicznej krajobrazu

1. Zachowanie zbiorników wodnych wraz z otaczającymi je terenami zadrzewień; niedopuszczanie do zabudowy otoczenia zbiorników wodnych.
2. Zachowanie starodrzewi, uwzględnienie w zagospodarowaniu terenu funkcji ekologicznych, w tym zachowania zespołów faunistycznych.
3. Pozostawianie drzew obumierających i martwych, zwłaszcza starych drzew liściastych oraz dziuplastych, z wyjątkiem sytuacji stwarzających zagrożenie dla ludzi lub mienia.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych

4. Uwzględnienie w nowo sporządzanych aktach planowania przestrzennego, dokumentach strategicznych i programowych oraz w decyzjach administracyjnych potrzeby ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu.
5. Ochrona w procesach planowania i zagospodarowania przestrzennego elementów stylu krajobrazu rodzimego, w szczególności krajobrazowego Parku Miejskiego im. F. Kachla z Górą Miłości, ze stawami i groblami, a w części południowej z przebudowanym zespołem kąpieliska z okresu międzywojennego.
6. Utrzymanie i rozwijanie urbanistycznych i architektonicznych tradycji, decydujących o świadectwie i wartościach kultury materialnej metropolii górnośląskiej, indywidualizujących i wyróżniających poszczególne dzielnice Bytomia, w tym Parku Miejskiego im. F. Kachla.
7. Ochrona i konserwacja Parku Miejskiego im. F. Kachla, w tym kompozycji, starodrzewu, zabytkowych obiektów kubaturowych i małej architektury.
8. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie ochrony Parku Miejskiego im. F. Kachla.
9. Rekomendowane utrzymanie zakazu budowa nowych obiektów kubaturowych w Parku Miejskiego im. F. Kachla.
10. Zachowanie punktów i ciągów widokowych oraz powiązanych z nimi cennych fizjonomicznie elementów ekspozycji biernej, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu.
11. Nielokalizowanie antropogenicznych dominant krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wielokubaturowych, wysokościowych lub wielkoobszarowych.
12. Nieumieszczanie urządzeń reklamowych LED; nieumieszczanie tablic i urządzeń reklamowych na terenach niezabudowanych; ograniczenia wielkości tablic i urządzeń reklamowych oraz szyldów na terenach zabudowanych do 2 m².
13. Ochrona i propagowanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego Bytomia, w tym poprzez zielony turystyczny Szlak Tysiąclecia.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie warunków akustycznych, sanitarnych, zapachowych i innych

14. Uprzątnięcie terenów z nielegalnych składów odpadów, rekultywacja terenów po składach oraz ograniczenie możliwości dostępu, celem przeciwdziałania dalszemu nielegalnemu deponowaniu odpadów.
15. Przeciwdziałanie hałasowi komunikacyjnemu, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań organizacyjnych i konieczności zachowania walorów estetyczno-widokowych.

ZAGROŻENIA ORAZ REKOMENDACJE I WNIOSKI

ID 171

Bytom centrum – 10a

Tabela zagrożeń dla krajobrazu priorytetowego

Kodowanie i opisy zagrożeń oraz skala ich oceny zgodnie z wymogami Załącznika 6 do rozporządzenia ws. sporządzania audytów krajobrazowych (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 537)

Przedmiot zagrożenia	Kod zagrożenia i rodzaj (charakter) działań i zjawisk stwarzających zagrożenia	Źródło zagrożeń	Zagrożenie wewnętrzne (W) lub zewnętrzne (Z)	Skala zagrożenia (pkt.)
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.5. Zmniejszenie się różnorodności przyrodniczej	I. Gospodarka przestrzenna II. Branżowe	W	9
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.1. Osadnictwo	B.1.1. Zaburzanie struktury miejskich i wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje	VI. Społeczno-kulturowe VI.6. Mieszanie się wzorców lokalnych i procesów globalnych w danym obszarze	W	8
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.1. Osadnictwo	B.1.1. Zaburzanie struktury miejskich i wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje	I.1. Budownictwo I.1.2. Niezgodność budownictwa ze stylem architektonicznym regionu i typu krajobrazu	W	8
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.1. Brak należytej ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych	V. Ekonomiczne V.1. Niedostateczne środki finansowe	W	12
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych	D.1.1. Hałas komunikacyjny i przemysłowy	I.2 Transport I.2.3. Ruch komunikacyjny	W, Z	11

D.1. Walory akustyczne				
D. Zagrożenia walorów akustycznych zapachowych i sanitarnych	D.3.2. Zanieczyszczenie powietrza	I. Gospodarka przestrzenna II. Branżowe V. Ekonomiczne	W	8
D.3. Walory sanitarne				

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania ekosystemów, ich zespołów oraz struktury ekologicznej krajobrazu

1. Zachowanie i pielęgnacja starych drzew i ich zespołów, w szczególności w obrębie starych cmentarzy, zieleńców i skwerów, oraz uwzględnienie w kształtowaniu terenów zieleni funkcji ekologicznych.
2. Pozostawianie drzew obumierających i martwych, zwłaszcza starych drzew liściastych oraz dziuplastych, z wyjątkiem sytuacji stwarzających zagrożenie dla ludzi lub mienia.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych

3. Uwzględnienie w nowo sporządzanych aktach planowania przestrzennego, dokumentach strategicznych i programowych oraz w decyzjach administracyjnych potrzeby ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu.
4. Uwzględnienie w nowo sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz decyzjach o warunkach zabudowy wymogu stosowania w obrębie miejscowości lub ich fragmentów, których charakter determinuje zachowana tradycyjna zabudowa wielkomiejska, standardów architektoniczno-urbanistycznych oraz form zagospodarowania terenu nawiązujących do rozwiązań tradycyjnych, w tym m.in. w zakresie gabarytów, form i proporcji budynków, użytych materiałów, ogrodzeń i zieleni przydomowej.
5. Przeciwdziałanie miejskiej wyspie ciepła i zwiększanie powierzchni chłonnych.
6. Ochrona średniowiecznego układu urbanistycznego Starego Miasta z Rynkiem oraz sąsiednich kwartałów XIX i XX zabudowy oraz zabytków sakralnych, w tym kościołów: Wniebowzięcia NMP, św. Ducha, św. Wojciecha, św. Jacka, św. Barbary i św. Małgorzaty oraz historycznych cmentarzy Mater Dolorosa, żydowskiego, ewangelickiego, katolickiego i komunalnego oraz gmachów: Muzeum Górnośląskiego, Opery Śląskiej, Sądu Rejonowego, Aresztu Śledczego, Szkoły Muzycznej im. Fryderyka Chopina, IV Liceum Ogólnokształcącego im. Bolesława Chrobrego oraz historycznej zabudowy Szpitala Specjalistycznego nr 1, a także ważnych historycznie i urbanistycznie placów tworzących wnętrza urbanistyczne, a także łączącej je osi urbanistycznej (Pl. gen. Władysława Sikorskiego z zabudową mieszkalną, kulturową i oświatową, Rynek, Pl. Grunwaldzki z miejscem po wyburzonej synagodze, Pl. Jana III Sobieskiego z Muzeum Górnośląskim, Zespołem Szkół Mechaniczno-Elektrycznych, Pl. Akademicki z zabudową mieszkaniową z lat trzydziestych XX wieku oraz Pl. Słowiański): 1) w ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej w strategii rozwoju lokalnego lub strategiach ponadlokalnych, 2) w procesach planowania i zagospodarowania przestrzennego, 3) w ramach ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i układów urbanistycznych, 4) poprzez niewprowadzanie materiałów, rozwiązań i obiektów degradujących ich wyraz stylistyczny.
7. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej przywrócenie roli historycznych struktur urbanistycznych w kierunkach ochrony i rozwoju miasta, przeciwdziałanie przed destrukcją wartościowych układów urbanistycznych i obiektów zabytkowych i przeciwdziałanie przed dekapitalizacją istniejącej zabudowy

mieszkaniowej i obiektów publicznych. Kreowanie zrównoważonego rozwoju przestrzennego, opartego na ochronie i zmianie jakościowej, a nie tylko ilościowej, terenów zurbanizowanych i zabudowanych, z jednoczesnym uwzględnieniem specyfiki i odrębności tych części miasta. Kreowanie programu funkcjonalnego, łączącego w sobie zarówno przeznaczenia o randze metropolitalnej, ogólnomiejskiej, jak i lokalnej, w tym wartościowych zrewaloryzowanych zasobów mieszkaniowych, gwarantując tym samym zrównoważone funkcjonowanie centralnej, wielkomiejskiej przestrzeni, dostępnej dla różnych, pod względem wiekowym i stopnia zamożności grup społecznych.

8. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji uwzględnienie rehabilitacji, rewaloryzacji i rewitalizacji historycznej struktury urbanistycznej, założeń architektonicznych, budynków i budowli, przestrzeni publicznych, przestrzeni wewnątrzkwartałowych, przywracających dawną wielokulturową i wielostykową świetność Starego Miasta oraz przyległych do starówki kwartałów miasta z przełomu XIX i XX wieku, z zachowaniem tradycyjnej skali przestrzeni publicznych i wnętrz urbanistycznych, dostosowanych do skali człowieka i kultywowaniem historycznej kompozycji osi, założeń widokowych, dominant kubaturowych. Redefinicja funkcjonalno-programowa terenów i zabudowy, stymulująca trwałą aktywizację usługową, gospodarczą, mieszkaniową, tym samym pozytywne skutki inwestycyjne oraz zmiany w społecznym traktowaniu i użytkowaniu tego kluczowego obszaru miasta. Kreacja południowego pasma rozwoju aktywizującego południową bardziej zdegradowaną część śródmieścia i miasta, potencjalnego obszaru wielkomiejskiej urbanizacji, działań nie konkurencyjnych i nie ingerujących w wartościową historyczną strukturę zabudowy, lokalizowanych w bezpośrednim otoczeniu historycznego obszaru centrum (dystans dojścia pieszego), obszaru wymuszającego nowe połączenia nad i pod terenami kolejowymi „zszywając” tym samym odcięte historyczne i współczesne centrum miasta metropolitalnego.
9. Harmonijne łączenie wartości zabytkowych lub przyrodniczo-krajobrazowych ze współczesną zabudową i zagospodarowaniem.
10. Zwiększanie udziału drzew, zazielenianie przestrzeni publicznych, w tym placów i skwerów, podwórzy w zabudowie kwartałowej, zieleni przykościelnej, uzupełnianie zieleni osiedlowej oraz stosowanie rozwiązań opartych na przyrodzie.
11. Dostosowanie stylistyki elementów zagospodarowania, w tym kompozycji zieleni do charakteru danego wnętrza urbanistycznego.
12. Kształtowanie ciągów handlowo-usługowych, zwłaszcza wzdłuż ulic i placów wyłączonych z ruchu kołowego albo z ograniczeniami w ruchu kołowym.
13. Aktywizacja parterów w istniejących budynkach, w szczególności w zabudowie tworzącej obudowę przestrzeni publicznych o charakterze reprezentacyjnym.
14. Nieumieszczanie instalacji i urządzeń technicznych na dachach budynków oraz samodzielnych konstrukcjach w sposób widoczny z danego wnętrza urbanistycznego.
15. Nieprzegradzanie, niezaburzanie i niedeformowanie osi widokowych i osi kompozycji.
16. Określenie maksymalnej wysokości zabudowy w sposób wykluczający dominację lub wyróżnienie nowej zabudowy na tle zabudowy istniejącej, w szczególności utrzymanie lokalnych dominant, w tym kościoła Wniebowstąpienia NMP wraz z długą osią widokową wzdłuż ul. Wrocławskiej oraz kościoła św. Jacka z osią wzdłuż ul. Żeromskiego.
17. Przywrócenie roli architektonicznych i naturalnych terenowych dominant w urbanistycznej kompozycji miasta i włączenie ich w obszar przestrzeni publicznych.
18. Zachowanie punktów, osi widokowych oraz powiązanych z nimi cennych fizjonomicznie elementów ekspozycji biernej, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu i wskazanych na załączniku kartograficznym.
19. Określenie maksymalnej wysokości zabudowy w sposób wykluczający dominację lub wyróżnienie nowej zabudowy na tle zabudowy istniejącej.
20. Kontynuacja istniejącego i wykształcenie nowego systemu przestrzeni publicznych, placów, ulic, pasaży, założeń parkowych i skwerów, podkreślających wielowiekowe tradycje miejskie i czytelną

historyczną strukturę urbanistyczną, obszaru centralnego i śródmiejskiego, odzwierciedlającego historyczne kierunki i osie rozwojowe, kontynuowanego współcześnie i kreującego nowe obszary o zdecydowanie śródmiejskim charakterze. Rozwijanie systemu ścieżek, w tym ścieżek pieszych, rowerowych i szlaków turystycznych, tworzących system tematycznych powiązań pomiędzy ważnymi miejscami, obiektami i założeniami miasta, należących do miejskiego systemu przestrzeni publicznych i miejskiego systemu przestrzeni zieleni.

21. Nieumieszczanie konstrukcji i urządzeń reklamowych przesłaniających obiekty zabytkowe.
22. Zachowanie i ochrona osi widokowych poprzez nieumieszczanie reklam.
23. Nieumieszczanie reklam LED; nieumieszczanie reklam na terenach niezabudowanych; ograniczenia wielkości reklam i szyldów na terenach zabudowanych do 2 m².
24. Przygotowanie, stosowanie i egzekwowanie lokalnego wzornika szyldów z preferowaniem materiałów naturalnych jak np. drewno; ujednolicenie kolorystyki, wielkości liter, itp.
25. Porządkowanie organizacji ruchu i parkowania pojazdów w ramach poszczególnych placów i ulic poprzez wprowadzanie czytelnego podziału na przestrzenie przeznaczone dla ruchu pieszego i rowerowego albo przestrzenie przeznaczone dla ruchu i do parkowania pojazdów mechanicznych, za pomocą rozwiązań przestrzennych i technicznych.
26. Ochrona i propagowanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego, w tym ośrodków krzewienia wysokiej kultury w metropolii, których reprezentantami są np. Opera Śląska, oraz kultywowanie i rozwijanie tradycyjnego dorobku Muzeum Górnośląskiego i wykreowanie nowoczesnych form działalności i instytucji z nim stowarzyszonych, związanych z tradycją górniczą i przemysłową miasta i regionu, skupiających się w rejonie zdegradowanych terenów poprzemysłowych, tworzących park historycznych i innowacyjnych budowli i technologii, promujących odnowę zdegradowanego środowiska poprzez prekursorskie proekologiczne działania: edukacyjne, technologiczne, wytwórcze i realizacyjne, w ścisłej koordynacji z funkcjonującą kopalnią „Centrum” oraz przy współpracy z podobnymi ośrodkami europejskimi i światowymi.
27. Podniesienie atrakcyjności turystycznej miasta, poprzez konsekwentne kultywowanie i rozwijanie elementów zagospodarowania przestrzennego, pozwalających na promocję specjalizowanej turystyki miejskiej i kulturowej, a także poprzez szlaki turystyczne: czerwony Szlak Husarii Polskiej, niebieski Szlak Powstańców Śląskich i zielony Szlak Tysiąclecia.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie warunków akustycznych, sanitarnych, zapachowych i innych

28. Przeciwdziałanie hałasowi komunikacyjnemu, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań organizacyjnych i konieczności zachowania walorów kulturowo-historycznych i estetyczno-widokowych cennego układu urbanistycznego miasta.
29. Przeciwdziałanie powstawaniu niskiej emisji zanieczyszczeń powietrza.